

Секція VI. Обліково-аналітичне забезпечення бізнес-процесів підприємства

УДК 657.4:532:658.51

Кончук Наталія

*студентка гр. ОА 61м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник Кулинич М. Б., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

Успіх фінансово-господарської діяльності будь-якого суб'єкту економічної діяльності залежить, насамперед, від наявних ресурсів та вміння розпоряджатися ними з найбільшою ефективністю. Ця проблема посилюється в сучасних умовах, коли дані про доходи та витрати необхідно повсякденно порівнювати з отриманими доходами та майбутніми витратами, що значною мірою залежать від впливу зовнішнього середовища.

Ефективне управління виробничим підприємством традиційно розглядається як процес, заснований на застосуванні сучасних управлінських технологій і удосконалених форм його організації.

Управління виробничим підприємством на основі процесного підходу – це безперервне виконання комплексу технологічних етапів та взаємопов'язаних робіт (бізнес-процесів), що передбачає заходи організаційно-економічного адміністрування, узагальнені функціями управління та їх виконавцями в системі менеджменту такого підприємства. При цьому, виконання робіт і функцій управління також розглядається у вигляді процесу, тобто загальний процес є сукупністю взаємопов'язаних безперервно виконуваних дій, що перетворюють ресурси та інформацію на визначений результат. Кожне підприємство утворює взаємопов'язану систему бізнес-процесів, які зумовлюють витрати. Окремі бізнес-процеси створюють додану споживчу вартість. Господарюючий суб'єкт для досягнення позитивних результатів діяльності повинен формувати і аналізувати інформацію про бізнес-процеси, сконцентрувати свою увагу на бізнес-процесах, які створюють додану вартість і генерують доходи, та ліквідувати бізнес-процеси, за якими додана вартість не створюється. В розрізі різних бізнес-процесів підприємства формується інформація, на основі якої здійснюється пошук резервів зниження витрат.

Базовою інформацією для прийняття управлінських рішень є інформація про:

- 1) види продукції, робіт, послуг, які використовує в своїй діяльності виробниче підприємство;
- 2) витрати, пов'язані з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг;
- 3) споживачі та виручку від продажу продукції, робіт, послуг.

Отже, результати діяльності виробничого підприємства визначають його бізнес-процеси. Для того щоб ефективно управляти бізнес-процесами є потреба в інформації. Вона може формуватися в управлінських облікових системах, зокрема в бюджетах, планах, звітах, які містять інформацію про показники, що характеризують результат виконання всіх бізнес-процесів. При формуванні інформації про бізнес-процеси виробничого підприємства менеджери зустрічаються з певними труднощами: використання функціонального підходу при побудові управлінських облікових систем, відсутність системи документування бізнес-процесів, формування складних організаційних ієрархій при управлінні великими виробництвами [1].

В основі формування інформації про бізнес-процеси покладено документування, яке може здійснюватися із застосуванням вертикального методу, який передбачає відображення операцій бізнес-процесу із зазначенням їх ієрархії в дереві бізнес-процесу, або горизонтального методу, що полягає у відображенні операцій бізнес-процесу, їх взаємозв'язків і послідовності виконання із посиленням на інформаційні та матеріальні потоки, які існують між даними операціями. Документування бізнес-процесів може

здійснюватися в текстовій, табличній, графічній або комбінованій формі. При описі конкретних операцій, що входять до складу бізнес-процесу вказуються особи (підрозділи), відповідальні за здійснення операції, інформаційні потоки у вигляді використовуваних документів на паперовому та/або електронному носії, інформаційні потоки у вигляді отриманих документів на паперовому та/або електронному носії, терміни виконання операцій. На підставі опису бізнес-процесу аналізуються властиві йому ризики, а також контрольні процедури [1].

Обліково-аналітичне забезпечення процесного підходу до управління діяльністю суб'єкта господарювання передбачає орієнтацію: - діяльності підприємства на бізнес-процеси; - системи управління підприємством на управління як кожним бізнес-процесом окремо, так і всіма бізнес-процесами в цілому; - системи якості підприємства на забезпечення якості технологій реалізації бізнес-процесів в рамках існуючої чи перспективної організаційно-штатної структури та організаційної культури суб'єкта господарської діяльності.

Процесний підхід не скасовує і не замінює собою ієрархічну структуру управління і функціональну спеціалізацію підрозділів, натомість він дозволяє налагодити міжфункціональну взаємодію й ефективніше управляти ресурсами підприємства з метою досягнення цілей діяльності. Типову структуру бізнес-процесів управління виробничим підприємством формують наступні етапи:

Етап 1. «Планування». На даному етапі збирається інформація, проводиться її аналіз і розробляється план дій.

Етап 2. «Організація». Після розробки плану потрібно забезпечити його реалізацію – довести заходи до співробітників, мотивувати і забезпечити співробітників необхідними для реалізації плану ресурсами.

Етап 3. «Облік». Після закінчення звітного операційного періоду необхідно зібрати фактичну інформацію про виконання запланованих робіт і досягнутих результатів.

Етап 4. «Контроль». Після узагальнення облікових даних попередні планові дані зіставляються з фактичними, проводиться аналіз відхилень.

Етап 5. «Регулювання». На останньому п'ятому етапі приймається рішення про подальші дії – коригування плану, заохочення чи покарання співробітників, які реалізовували ці плани [2].

У кожного бізнес-процесу існує свій «вхід» і «вихід», які вимагають точної ідентифікації та розуміння наступних деталей:

1. На вході можна виділити наступні ресурси: матеріальні, трудові, інформаційні і т.д. З точки зору управління підприємством також потрібна інформація про джерела капіталу, необхідного для здійснення процесу.

2. Кінцевим продуктом на виході після завершення бізнес-процесу є певний продукт, який володіє визначеною цінністю для споживачів. Наприклад, виготовлена продукція, виконані роботи, надані послуги (результат виробничого господарської діяльності) і фінансові результати. Варто зазначити, що відділ бухгалтерського обліку генерує інформацію в рамках своєї діяльності, яка також має цінність для користувачів. Її узагальнюють в облікових реєстрах і звітах – фінансових, податкових, управлінських.

3. Виконання бізнес-процесу вимагає визначення кола відповідальних осіб, які будуть наділені повноваженнями контролювати і пропонувати свої ідеї по оптимізації власнику процесу.

Таким чином, організація управлінського обліку фінансових результатів у складі інтегрованої системи бухгалтерського обліку виробничого підприємства, сприяє продукуванню інформації, необхідної для прийняття рішень, для системи внутрішнього контролю та звітності бізнес-процесів зі збереженням принципів інноваційної моделі виробництва.

Список використаних джерел

1. Левицька С. О., Сич Д. М. Еволюція становлення управлінського обліку та його місце в системі корпоративного управління. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. Економіка. 2017. № 4 (32). С.218-221.
2. Сич Д. М. Обліково-аналітичне забезпечення фінансових результатів діяльності для виробничих підприємств. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки. 2018. № 4(80). С. 316-328.

УДК 657.4

Косюк Ольга

*студентка гр. ОА 71м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник Шворак А. М., д.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ОСНОВІ АУТСОРСИНГУ ПЕРСОНАЛУ

В умовах динамічного розвитку ринку та загострення конкурентної боротьби успішна діяльність будь-якого підприємства передбачає постійну оптимізацію його витрат. При цьому, для підвищення ефективності витрат, пов'язаних з утриманням персоналу, його обліково-аналітичного забезпечення, все більшим попитом користуються послуги аутсорсингу. І хоча правове регулювання їх надання в Україні є недостатнім, все більше підприємств бачать саме в аутсорсингові персоналу реальну можливість мінімізації витрат. З розвитком Інтернет-технологій та переходом до проектного управління, менеджери вирішують кадрові питання в організації наймаючи тимчасових працівників для виконання певних типів робіт. До таких, які найчастіше виносяться на аутсорсинг, відносяться ІТ- та телекомунікаційні послуги, дизайнерські і проектні розробки, підбір та оцінка персоналу, бухгалтерські послуги та фінансовий консалтинг - наймаючи зовнішніх підрядників, компанії розраховують на їх високий професіоналізм та вузьку спеціалізацію в певній галузі. Головними причинами поширення кадрового аутсорсингу в наш час стають: по-перше, перехід до проектного управління – за умов глобалізації, коли конкуренція набуває світових масштабів, актуальним стає залучення зовнішнього менеджера чи команди управління в проект замовника для забезпечення ефективності управління.

В залежності від об'єкту можна виділити три основних види аутсорсингу, а саме: аутсорсинг у сфері інформаційних технологій, аутсорсинг окремих бізнес-процесів та виробничий аутсорсинг.

Аутсорсинг у сфері інформаційних технологій (ІТ-аутсорсинг) передбачає передавання зовнішньому виконавцеві процесів з розробки, встановлення і супроводження програмних продуктів, обслуговування комп'ютерної техніки, створення і обслуговування баз даних; консалтинг послуг у сфері електронного бізнесу тощо. Аутсорсинг окремих бізнес-процесів, які не є основними у виробничо-господарській діяльності підприємства, зокрема: кадровий аутсорсинг, аутсорсинг постачально-збутових операцій, управління рекламними акціями, маркетингу, ведення бухгалтерського обліку, клінінгу, організації громадського харчування, охоронних послуг, озеленення території тощо.

Виробничий аутсорсинг, коли підприємство передає підряднику всі процеси з виробництва певної продукції чи доручає йому виготовляти окремі вузли, деталі або напівфабрикати, які є складовими основної продукції.

Аутсорсинг персоналу (кадровий аутсорсинг) – купівля не праці певного спеціаліста, а послуги, що необхідна компанії в конкретний період часу – об'єднує лізинг персоналу, temporary staffing (тимчасовий персонал), аутстафінг.